

Møre og Romsdal fylke

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref:	Deres dato:	Vår ref:	Vår saksbehandler:	Vår dato:
	01.09.2008	FM: 2008/5428/TESA/339	Terje Tveiekrem Sæter, 71 25 84 49	28.11.2008

Høring - Ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

Møre og Romsdal fylke er høringsinstans for ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Vi ønsker å påpeke noen generelle betraktninger om finansforvaltningen i kommuner og fylkeskommuner.

Den betydelige styrkingen av kravene til rapportering til kommunestyret og fylkestinget anser vi som svært viktig. Dette vil kunne gi bedre kontroll, styring og forvaltning av kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Den nye forskriftens §§ 4, 6 og 7 gir gode konkretiseringer, som igjen vil gi en bedre og mer regelmessig informasjon til beslutningstakere i kommuner og fylkeskommuner.

Vi mener at det til tider kan oppstå et misforhold mellom argumentene for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva, og regnskapsreglene for finansielle eiendeler. Dette er beskrevet kort i merknader til § 2 annet ledd bokstav b i forslag til ny forskrift. I kommunal regnskapsstandard nr. 1 står det at finansielt motiverte investeringer i verdipapirer - alltid vil være klassifisert som omløpsmidler. Det vil si at langsiktige finansielle aktiva, som er finansielt motiverte, skal vurderes til virkelig verdi jf. § 8 i forskrift 15. desember 2000 nr 1424 om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner.

Slik vi ser det, vil regnskapsreglene for finansielle omløpsmidler, kunne gi en økt risiko på kort sikt for kommuner og fylkeskommuner som har finansielt motiverte plasseringer med markedsrisiko. I tillegg til at det er et misforhold til argumentene for langsiktig finansiell forvaltning, mener vi at det også går imot de klare reglene for forvaltning av *ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål* jf. §§ 2 annet ledd bokstav a og 3 annet ledd. For denne typen midler er reglene klare på at en skal forvalte de med lav finansielle risiko og høy likviditet. Nettopp for at en ikke skal få tap som kan påvirke drifta.

Med dagens regler kan problemet bli at kommuner og fylkeskommuner får lite stabilitet og forutsigbarhet i sin årlige tjenesteproduksjon. Innenfor kommunal sektor er det flere som har betydelige beløp plassert i verdipapirer. En kraftig nedgang i verdien på verdipapirer, lik den vi har opplevd i år, kan til dels gå sterkt utover tjenestetilbudet på kort sikt, og gi merkbare fluktuasjoner i tjenestetilbudet på lang sikt. I skrivende stund har Oslo Børs falt med 55 prosent så langt i år. Siden 1996 har vi hatt fire år med betydelig nedgang på verdens børser, inklusiv Oslo børs (Asia-krisen, IT-boblen og årets krise). Selv om verdipapirer med noe høyere risiko, over tid, forventes å gi en positiv meravkastning, må vi ikke glemme at fluktuasjonene i kurser vil i enkelte år kunne gi store utslag for kommunal

tjenesteproduksjon. Ser vi dette opp mot Robek, er det i år tredje gang siden 1996 hvor vi har en betydelig treårig nedgang på Oslo børs.

Det er flere elementer som gjør at finansielle plasseringer kan gi utslag i kommunal tjenesteproduksjon. For det første vil kjøps- og salgstidspunkt være viktige. Selv om en har bestemt seg for å ha et langsiktig perspektiv, kan det være vanskelig for beslutningstakere i kommunal virksomhet å vite om en skal kjøpe eller om en skal selge i turbulente tider. Det er mulig at føring av kursendring i driftsregnskapet årlig, kan gjøre det vanskeligere å etterleve det langsiktige perspektivet som er lagt til grunn for plasseringen i utgangspunktet.

For det andre kan vi oppleve at kommuner bruker urealisert kursgevinst gjennom likviditetslån. Ser vi på utviklingen fra 2003-2007 har vi hatt en svært sterk oppgang på verdens børser. Samtidig har vi hatt en historisk lav rente her i Norge. Når en kommune har en betydelig urealisert kursgevinst i sine regnskap, kan det tenkes at en i stedet for å gjennomføre nødvendige omstilling, fornying og effektivisering, bruker noe av urealisert kursgevinst gjennom opptak av likviditetslån. Da vil vi, i en situasjon som i dag, kunne oppleve at kommunen ikke bare får et stort tap i regnskapet, men og at nødvendig effektivisering og tilpassning av driftsnivået ikke har blitt gjennomført. Dette sammen med økt gjeld, i form av likviditetslån, vil kunne forsterke fluktuasjonene i kommunal tjenesteproduksjon.

En siste problemstilling som vi har sett i sammenheng med urealisert kursgevinst, er at budsjett kommer i balanse gjennom en forventet positiv avkastning på finansielle plasseringer. Det betyr at en fortløpende benytter kursgevinst i drifta. Det sier seg da selv at en kan få store problemer ved omfattende kursnedgang. Spesielt hvis vi har hatt en sterk positiv utvikling etter at plasseringen ble foretatt. Det kan hende vi fremover vil se mindre av akkurat dette jf. § 2 annet ledd bokstav a.

Oppsummering

Ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning er en tydelig forbedring gjennom økt klargjøring og styrking av kravene til rapportering. Videre mener vi at kommuner og fylkeskommuner må kunne ha langsiktige finansielle plasseringer med noe høyere risiko. Vi ønsker bare at den eksisterende regelen om at kursendring skal inntekts- eller utgiftsføres årlig i driftsregnskapet, vurderes i tilknytning til formålet med langsiktige finansielle plasseringer. Som nevnt over mener vi at dette er viktig med tanke på forutsigbarhet og stabilitet i kommunal tjenesteproduksjon fra år til år. Vi anser det som viktig at personer som er spesielt avhengig av kommunale tjenester i en begrenset tidsperiode, ikke blir skadelidende på grunn av fluktuasjoner i kursverdi på langsiktige finansielle plasseringer eller eksisterende regnskapsregler. Slik det er nå, kan vi også oppleve at en motkonjunkturpolitikk, gjennom en styrking av kommunal sektor for å øke aktiviteten i økonomien, ikke blir så effektiv som ønskelig.

Med hilsen

Ottar Brage Guttelvik
fylkesdirektør

Marit Heggstad
avdelingsdirektør